

Regionstyrelsen §§ 218-239

Tid: 2018-11-28 kl:09.00-13.35

Plats: Regionens hus, sal A

§222 **Allmän trafikplikt inför stadstrafikupphandling i Jönköping**

Diarienummer: RJL 2018/2425

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

- införa allmän trafikplikt för den linjelagda stadsbusstrafiken i Jönköping.

Sammanfattning

I juni 2021 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att upphandlas på nytt under hösten 2018 och slutföras under 2019.

För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik att den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar om allmän trafikplikt för den berörda trafiken. Beslut om allmän trafikplikt ska tas innan avtal med tillträdande trafikföretag tecknas.

Ärendet har beretts i nämnden för trafik, infrastruktur och miljö.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från nämnden för trafik, infrastruktur och miljö 2018-10-16
- Protokollsutdrag från presidiet 2018-10-03
- Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-21
- Bilaga trafikpliktsutredning inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping daterad 2018-09-21

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Rune Backlund (C) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Beslutet skickas till

Regionfullmäktige

Vid protokollet

Regionstyrelsen §§ 218-239

Tid: 2018-11-28 kl:09.00-13.35

Linda Byman

Justeras

Malin Wengholm
Ordförande

Samuel Godrén

Rätt utdraget,
Intygar

Linda Byman

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

§§ 92-108

Tid: 2018-10-16 kl:13.00-16.50

Plats: Rosensalen, Rosenlunds vårdcentrum

§101 **Allmän trafikplikt inför stadstrafikupphandling i Jönköping**

Diarienummer: RJL 2018/2425

Beslut

Nämnden föreslår regionfullmäktige besluta

- införa allmän trafikplikt för den linjelagda stadsbusstrafiken i Jönköping.

Reservation

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverar sig till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

I juni 2021 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att upphandlas på nytt under hösten 2018 och slutföras under 2019.

För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik att den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar om allmän trafikplikt för den berörda trafiken. Beslut om allmän trafikplikt ska tas innan avtal med tillträdande trafikföretag tecknas.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från presidiet 2018-10-03
- Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-21
- Bilaga trafikpliktsutredning inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping daterad 2018-09-21

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Simon Johansson (S) lämnar för Socialdemokraterna och Miljöpartiet följande säryrkanade: *”Att Länstrafiken lägger ett eget anbud på att driva stadstrafiken och terminalen i Jönköpings kommun och att en extern aktör anlitas för att utvärdera upphandlingsanbuderna”*.

Ordföranden yrkar avslag på ovanstående yrkande.

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

§§ 92-108

Tid: 2018-10-16 kl:13.00-16.50

Beslutsgång

Ordföranden ställer Simon Johanssons yrkande under proposition mot ordförandens förslag om avslag och finner avslagsyrkandet antaget.

Votering begärs där förslag om avslag (JA) ställs mot Simon Johanssons förslag (NEJ).

JA röstar följande ledamöter

Anders Gustafsson (SD), Eva Nilsson (M), Niclas Palmgren (M), Bengt Petersson (C), Irene Oskarsson (KD), Pernilla Mårtensson (KD), Per Hansson (L), och Rune Backlund (C).

NEJ röstar följande ledamöter

Berry Lilja (S), Elin Rydberg (S), Gabriella Mohlin (S), Simon Johansson (S), Erik Hugander (MP), Mauno Virta (V) och Jeanette Söderström (S).

Omröstningsresultat:

Nämnden har alltså med 8- JA röster, mot 7 –NEJ röster bifallit ordförandens förslag om avslag till Simon Johanssons säryrkande.

I övrigt bifaller nämnden förslaget om att införa allmän trafikplikt för den linjelagda stadsbusstrafiken i Jönköping.

Beslutet skickas till

Regionstyrelsen

Vid protokollet

Linda Byman

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö
§§ 92-108

Tid: 2018-10-16 kl:13.00-16.50

Justeras

Rune Backlund
Ordförande

Pernilla Mårtensson

Rätt utdraget,
Intygar

Linda Byman

Presidium - nämnd för trafik, infrastruktur och miljö §§ 93-108

Tid: 2018-10-03 kl:09.00-11.30

Plats: Regionens hus, sal B

§97 **Allmän trafikplikt inför stadstrafikupphandling i Jönköping**

Diarienummer: RJL 2018/2425

Beslut

Presidiet föreslår nämnden

- införa allmän trafikplikt för den linjelagda stadsbusstrafiken i Jönköping.

Sammanfattning

I juni 2021 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att upphandlas på nytt under hösten 2018 och slutföras under 2019.

För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik att den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar om allmän trafikplikt för den berörda trafiken. Beslut om allmän trafikplikt ska tas innan avtal med tillträdande trafikföretag tecknas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-21
- Bilaga trafikpliktsutredning inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping daterad 2018-09-21

Beslutet skickas till

Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö

Vid protokollet

Linda Byman

Justeras

Presidium - nämnd för trafik, infrastruktur och miljö §§ 93-108

Tid: 2018-10-03 kl:09.00-11.30

Rune Backlund
Ordförande

Rätt utdraget,
Intygar

Linda Byman

Jönköpings Länstrafik

Bilaga – Trafikpliktsutredning inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping

För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik att den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar om allmän trafikplikt för den berörda trafiken. Beslut om allmän trafikplikt ska tas innan avtal med tillträdande trafikföretag tecknas.

Ärendebeskrivning

Nuvarande avtal avseende allmän kollektivtrafik för stadstrafiken i Jönköping upphör att gälla i juni 2021.

För att nytt avtal ska hinna tecknas i sådan tid att eventuella nya trafikföretag får skälig tid på sig att förbereda ett trafikövertagande står Länstrafiken nu i begrepp att påbörja upphandling av den framtida kollektivtrafiken. Målsättningen är att upphandlingen ska genomföras med sådan tidsplan att avtal kan tecknas senast i december 2019, dvs. cirka ett år och 6 månader före trafikstart för den nya trafiken.

Enligt 3 kap. 3 §, lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ska alla avtal om allmän trafik, till vilken samhällsfinansierad kollektivtrafik hänförs, grunda sig på ett beslut om allmän trafikplikt.

Ett beslut om allmän trafikplikt ska kunna härledas ur trafikförsörjningsprogrammet och får bara avse regional trafik. Med regional trafik menas sådan trafik som med avseende på trafikutbudet huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärers behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov.

Inför kollektivtrafikmyndighetens beslut om allmän trafikplikt har behov, krav och förutsättningar avseende kollektivtrafiken i det aktuella området sammanställts i föreliggande trafikpliktsutredning.

Sammanfattning

Länstrafiken planerar att under 2018 och 2019 upphandla kollektivtrafik med buss i Jönköping.

Avtalsstarten för det kommande trafikavtalet planeras till juni 2021.

Trafikpliktsutredningen visar att trafiken överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål och strategier samt med förslaget på avsiktsförklaring mellan Region Jönköpings län och Jönköpings kommun, som planeras att bli antagna under hösten 2018 för att säkerställa den gemensamma måluppfyllelsen inför avtalsperioden. Beslut om allmän trafikplikt kommer innebära att intentioner och mål i ovanstående dokument kan verkställas genom att trafiken kan upphandlas. Genom trafikpliktsbeslutet åtar sig kollektivtrafikmyndigheten att tillhandahålla länets invånare och besökare en sammanhållen, attraktiv och kostnadseffektiv kollektiv busstrafik i aktuella områden.

Under våren och sommaren 2018 har samråd skett med trafikföretag, fordons- och bränsleleverantörer. Inget trafikföretag har visat intresse att utföra trafiken, eller delar av den, på kommersiella grunder. Inga önskemål har heller framkommit om att undanta trafik från beslut om allmän trafikplikt.

Trafikområdet

Geografiskt område som ingår i trafikpliktsutredningen avser i huvudsak nedanstående område inklusive Torsviks- och Stigamoområdet i Jönköpings kommun tillsammans med kommande exploateringsområden fram till 2031.

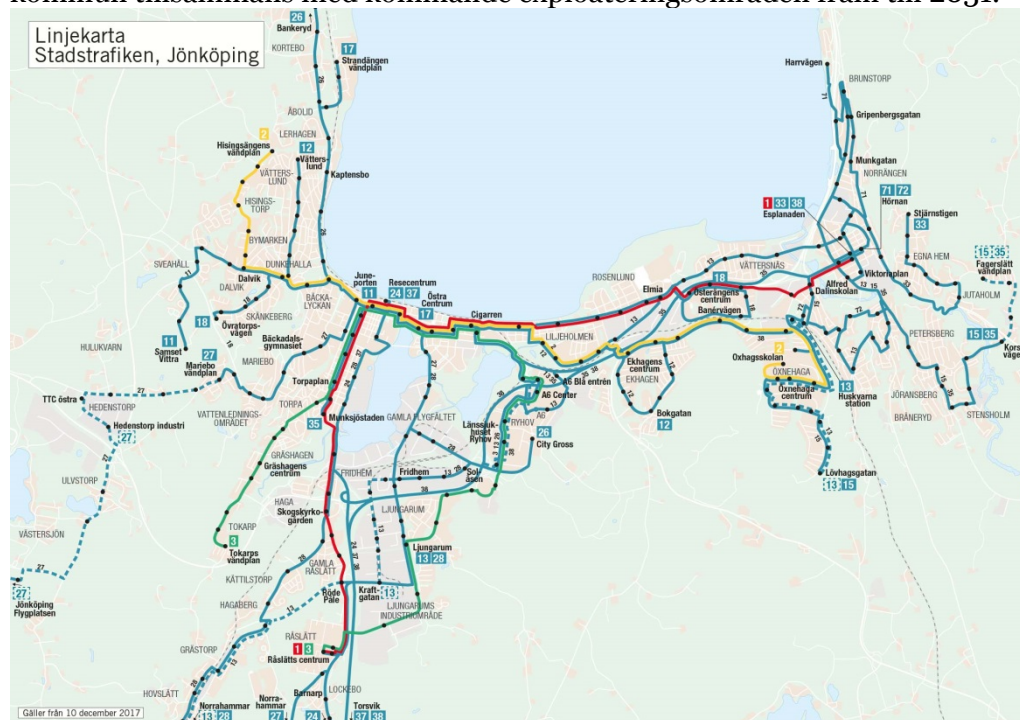

Bild 1: Ovanstående områden och linjenät i Jönköping ingår i trafikpliktsutredningen.

Befolkning och pendling

Jönköping

I Jönköpings kommun uppgick befolkningen till drygt 137 000 personer år 2017 med en jämn fördelning mellan kvinnor och män. Av kommunens befolkning bor

ca 100 000 personer inom det område stadstrafiken försörjer. Åldersfördelningen tillsammans med prognos de närmaste åren framgår av tabellen nedan:

Faktisk folkmängd 2017 och prognos 2018–2021

Folkmängd efter åldersklasser

År	0–5	6–15	16–18	19–64	65–79	80+	Summa
2017	10 065	16 103	4 364	80 832	18 855	7 262	137 481
2018	10 110	16 580	4 450	81 480	19 040	7 360	139 010
2019	10 250	16 920	4 580	82 170	19 250	7 400	140 560
2020	10 380	17 250	4 800	82 800	19 390	7 540	142 160
2021	10 550	17 570	4 920	83 520	19 550	7 670	143 790

Källa: Jönköpings kommun

I Jönköping finns en omfattande arbetspendling, såväl inom som till och från området. Totalt arbetspendlar drygt 13 600 personer till området. Störst inpendling från övriga kommuner sker från Habo, Mullsjö, Nässjö och Vaggeryd.

Även utpendlingen från området är utbredd, totalt arbetspendlar ca 8 700 personer till övriga delar av länet och eller över länsgränsen. (Jönköpings kommun 20161231)

In- och utpendlare i kommunen De största inpendlingskommunerna

Källa: Jönköpings kommun

Jönköping är en viktig målpunkt för studier på olika nivåer. Resandebehovet för såväl arbets- som studiependling förväntas öka framöver. Befolkningsprognoser förutspår fortsatt befolkningstillväxt för Jönköpings kommun. Fram till avtalsperiodens slut ca 2031 förväntas befolkningen i kommunen växa till 160 000 invånare.

Sysselsättning och studier inom Jönköpings kommun (2017)

- Branschen vård och omsorg sysselsätter cirka 13 750 personer därefter har handeln störst antal förvärvsarbetande med nära 10 215 tätt följt av tillverkningsindustrin som har cirka 8 520 förvärvsarbetande.
- De största arbetsgivarna är Jönköpings kommun och Region Jönköpings län med 10 995 respektive 5 620 anställda. Största arbetsgivaren inom det privata näringslivet är Husqvarna AB med 1 745 anställda.
- Under höstterminen 2017 fanns 11 501 studenter registrerade vid Jönköping University och av dessa var 1 600 internationella.

Dagens trafiksystem

Trafikutbud, resande och nyckeltal

Befintlig kollektivtrafik inom stadstrafiken i Jönköping omfattar linjerna på linjekartan ovan. I dagsläget ansvarar ett trafikföretag för trafiken, som idag trafikeras med 105 bussar och omfattar 18 linjer. Det årliga trafikutbudet omfattar drygt 480 000 turer. De flesta linjerna trafikerar stadskärnan via Juneporten eller Resecentrum, andra större hållplatser är A6-området med Ryhov och Esplanaden i Huskvarna.

Totalt under 2017 gjordes 13,6 miljoner resor i den aktuella trafiken. Drygt 7,4 miljoner av resorna skedde på de tre stomlinjerna. Kostnadstäckningsgraden låg 2017 på 55 procent för hela stadstrafiken i Jönköping och högst kostnadstäckning per linje hade de tre stombusslinjerna.

Planerade förändringar av dagens trafiksystem

Inför avtalsstart i juni 2021 planeras en fjärde stombusslinje att införas. Under avtalsperioden är det sannolikt att även en femte stombusslinje införs. Från dagens linjenät flyttas linjerna 26 och 29 över till regionbusstrafiken för att möjliggöra en bra trafikplanering mot Bankeryd/Habo.

Under avtalsperioden kan linjer och linjesträckningar förändras, tillkomma eller utgå. Linjesträckningar förändras då nya exploateringsområden tillkommer.

Depå

Inför trafikstart i juni 2021 kommer en ny modern bussdepå att byggas av Region Jönköpings län på Ljungarum med plats för totalt 150 fordon. Depån möjliggör konkurrensneutrala förutsättningar och möjligheter att expandera trafikvolymen i kommande upphandling då beställaren har rådighet över depån.

Kommersiell trafik

I det aktuella området trafikerar endast kommersiell trafik som passerar Jönköpings centrala delar. Kommersiell trafik som trafikerar inom Jönköping saknas.

Samråd

Gemensamt samråd inför upphandling genomfördes den 24 april 2018. På samrådet deltog representanter från flera olika trafikföretag, fordons-, bränsle- och teknikleverantörer med koppling till aktuellt uppdrag. Under mötet gavs information om arbetet inför beslut om trafikplikt samt upphandling av trafiken och området. Även information om kommunens utveckling samt befintlig kollektivtrafik presenterades. De deltagande företagen erbjöds även möjlighet att anmäla intresse för enskilda möten med representanter från den projektgrupp inom Länstrafiken och Jönköpings kommun som arbetar med upphandling av trafiken. Dessa möten genomfördes under maj – augusti 2018.

I inbjudan till och som en del i det gemensamma samrådet ställdes frågan om någon av trafikföretagen ansåg att den aktuella trafiken skulle kunna utföras på kommersiella grunder och därmed inte omfattas av trafikplikt. Inget av de trafikföretag som deltog i samrådet framförde några argument eller planer på att utföra trafiken, eller delar av den, i egen regi. Inga önskemål om att undanta trafiken, eller delar av den, från beslut om allmän trafikplikt har framförts.

Beslut om trafikplikt

Förutsättningar för beslut

Bedömningen är att den kollektivtrafik som i föreliggande utredning föreslås omfattas av trafikplikt, genom att den till övervägande del tillgodoser resenärernas behov av arbets- och studiependling eller annat vardagsresande, är att betrakta som sådan regional kollektivtrafik för vilken den regionala kollektivtrafikmyndigheten svarar. Med vardagsresor avses då, på samma sätt som i propositionen som föregick den nya kollektivtrafiklagen, resor som är en naturlig del av människors mer regelbundna dagliga aktivitetsmönster med arbete, studier, omsorg, service och fritidsaktiviteter. Sådant resande kan förekomma under veckans alla dagar.

Ett beslut om allmän trafikplikt ska ses som ett verkställighetsbeslut av trafikförsörjningsprogrammet. Trafikförsörjningsprogrammet är framtaget i enlighet med lag (2010:1065) om kollektivtrafik som trädde i kraft den 1 januari 2012.

Kollektivtrafiken ska i enlighet med trafikförsörjningsprogrammet utgå från resbehovet hos regionens invånare med fokus på arbets- och studiependling. Attraktiv kollektivtrafik erbjuds genom att utforma kollektivtrafiken utifrån kundernas behov. Kollektivtrafiken ska vara ett tillgängligt och långsiktigt hållbart trafiksystem med god klimat- och samhällsnytta. Detta utgör grunden för beslut om allmän trafikplikt.

Skäl för beslut

I kollektivtrafiksystemet är stadstrafiken i Jönköping av mycket stor regional betydelse eftersom den erbjuder resmöjligheter för en stor del av länets invånare.

Resandeunderlaget för såväl arbets- och studiependling samt annat vardagligt resande är omfattande i det aktuella området vilket föreliggande utredning visar. Kollektivtrafik som syftar till att tillfredsställa behovet av vardagsresande kännetecknas ofta av att det krävs mer omfattande kollektivtrafik än vad som är kommersiellt lönsamt. Den aktuella trafiken kan genom ett beslut om allmän trafikplikt fortsätta att vara en integrerad del av Jönköpings läns geografiskt heltäckande kollektivtrafiksystem där det sammanhängande trafiksystemet, gemensamma prissystemet och centrala funktionerna för kundservice och övrigt kundomhändertagande även fortsättningsvis möjliggör sammanhängande resor i hela länet.

Trafikförsörjningsprogrammets skrivningar om kollektivtrafikens centrala roll i ett regionalt utvecklingsperspektiv och den strukturpåverkan en väl utbyggd kollektivtrafik kan få, visar på det stora behovet av långsiktighet och stabilitet vid utformningen av regionens kollektivtrafik. Kommersiella aktörer bedöms utifrån trafikförsörjningsprogrammets mål kopplat till dagens trafik inte kunna erbjuda länets invånare en motsvarande trafik.

Vid samråd med representanter från trafikföretagen framkom inget intresse om att genomföra den aktuella kollektivtrafiken eller delar av trafiken på kommersiella villkor.

Jönköpings Länstrafik

Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö

Allmän trafikplikt inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping

Förslag till beslut

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö föreslår regionfullmäktige besluta

- införa allmän trafikplikt för den linjelagda stadsbusstrafiken i Jönköping.

Sammanfattning

I juni 2021 löper nuvarande trafikavtal ut och kommer att upphandlas på nytt under hösten 2018 och slutföras under 2019.

För att en upphandling ska kunna genomföras krävs enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik att den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar om allmän trafikplikt för den berörda trafiken. Beslut om allmän trafikplikt ska tas innan avtal med tillträdande trafikföretag tecknas.

Information i ärendet

Samråd inför upphandling (SIU) i syfte att informera om trafiken och utvärdera intresset för att bedriva kommersiell busstrafik inom ramen för det avtal som planeras att upphandlas under 2018-2019 har genomförts under perioden april - augusti 2018. Både offentligt hållna samråd samt enskilda samråd har erbjudits intressenter. Ett flertal trafikföretag, fordons- och bränsleleverantörer önskade ha enskilda samråd vilka genomfördes i maj, juni och augusti 2018. Inget trafikföretag framförde intresse av att bedriva hela eller delar av trafiken kommersiellt i egen regi.

Inför upphandlingen tar Länstrafiken fram underlag som beskriver trafikutbudet i form av tidtabeller och produktionsvolym i tidtabellskilometer och tidtabellstimmar. Underlaget kommer att vara ett sammanhållet trafikåtagande. Krav på fordon ställs avseende kapacitet och komfort samt på trafikvolymen i nivåer som ger möjlighet till att öka och minska trafikvolymen inom trafikåtagandet.

Stadstrafiken kommer initialt vid trafikstart 2021 att omfatta ca 120 fordon och successivt utökas under avtalsperioden för att kunna möjliggöra den måluppfyllelse som finns i den avsiktsförklaring som tagits fram mellan Region Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Det aktuella trafikområdet där allmän trafikplikt ska införas beskrivs mer ingående i bifogad bilaga.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2018-09-21
- Bilaga trafikpliktsutredning inför upphandling av stadstrafiken i Jönköping daterad 2018-09-21

Beslut skickas till

Länstrafiken

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Carl-Johan Sjöberg
Trafikdirektör